

Beställning Vårdval primärvård 2021

Dnr 01433-2020

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen avsätter 1 191,2 mnkr till Vårdval Primärvård 2021.
2. Regionstyrelsen fattar beslut att godkänna Beställning Vårdval Primärvård 2021.
3. Regiondirektören får i uppdrag att fastställa uppföljningsplanen
4. Regionstyrelsen beslutar att framtagandet av förslag till Beställning Vårdval primärvård 2022 ska föregås av nära dialog och överläggningar med samtliga leverantörer

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen tillstyrker föreliggande förslag till Beställning primärvård 2021.

För att vården ska klara återhämtningen efter covid-19 har regeringen i budgetpropositionen för 2021 föreslagit att 4 miljarder kronor tillförs regionerna 2021 respektive 2022. Preliminärt tilldelas Region Norrbotten drygt 96 miljoner kronor för uppskjuten vård. Regionstyrelsen kommer senare att föreslå regionfullmäktige hur tillförda resurser ska fördelas mellan olika verksamheter. Förslag till Beställning vårdval 2022 ska tas fram efter dialog med samtliga leverantörer.

Sammanfattning

I bilagorna, Beställning Vårdval primärvård 2021 samt Ersättning Vårdval primärvård 2021, är ny text grönmärkerad samt borttagen text överstruken.

I beställningen för 2021 har det gjorts justeringar för att innehållet ska vara samstämmigt med aktuell lagstiftning, föreskrifter och regelverk. Inom några områden har tillägg och förtydliganden gjorts. I ärendet nedan redovisas de väsentliga ändringar som gjorts i beställningen.

Begränsningen att filial endast får öppna i samma kommun som huvudmottagningen är belägen är borttagen. Hälsoundersökningar av asylsökande blir tilläggsuppdrag för hälsocentraler i regionens regi eftersom Migrationsverket inte tillåter privata leverantörer i sin e-tjänst. En samisk resursenhet blir tilläggsuppdrag för Jokkmokks hälsocentral med uppdrag att bland annat verka för samisk kulturförståelse i regionens hälso- och sjukvård. Fyra prioriterade områden har tagits fram för primärvården år 2021. Dessa är tillgänglighet, omhändertagande av patienter med särskilda behov av kontinuitet, omhändertagande av psykisk ohälsa samt prevention. Det pågår en utredning gällande finansiering av ST-läkare i allmänmedicin som kan innebära förändringar av ersättningssystemet för 2022. Avsnittet om beredskap har förtydligats. Ersättningen för beslutade filialer och servicepunkter är samma som för 2020. Uppföljning av satsningen sker inför beställning 2022.

Vårdvalsersättningen har räknats upp med totalt 4,3 procent.

Ärendet

Vårdval i primärvård infördes i Norrbotten 2010 i enlighet med lagen om valfrihetssystem (LOV; 2008:962). Förfrågningsunderlaget som benämns Beställning vårdval primärvård fastställs årligen av regionstyrelsen. Beställning vårdval primärvård reglerar de krav som ställs på leverantörer samt beskriver primärvårdsuppdraget och vårdvalsersättningen.

Det har gjorts justeringar i beställningen 2021 för att innehållet ska vara samstämmigt med aktuell lagstiftning, föreskrifter och regelverk. Inom några områden har tillägg och förtydliganden gjorts.

Tillägg och förtydliganden i beställningen

4.5 Filialer och servicepunkter:

Borttagen text ”Vårdgivare får endast öppna en filial i samma kommun som huvudmottagningen är belägen.” Öppnar för samverkan mellan hälsocentraler i mindre kommuner.

Ändrad text om uppföljning till ”I regionens uppföljning redovisas verksamhet vid filial eller servicepunkt som egen mottagning vid hälsocentralen.”

4.9 Tilläggsuppdrag:

Hälsoundersökningar av asylsökande är tilläggsuppdrag för hälsocentraler i regionens regi. Grund för detta är att Migrationsverket inte tillåter att privata vårdbolag har tillgång till den e-tjänst som krävs för uppdraget. Det innebär att hälsocentraler i egen regi gör hälsoundersökningar för personer som är listade hos regionens privata vårdvalsleverantörer.

Jokkmokks hälsocentral får i tilläggsuppdrag att bedriva en resursenhet för samisk hälsa. Resursenheten ska syfta till att bygga upp en kunskapsplattform för regionens hälso- och sjukvård i kontakter med patienter ur den samiska befolkningen. Resursenhetens uppdrag är att samordna regionens resurser inom samisk hälsa samt utgöra ett kunskapsstöd och verka för samisk kulturförståelse i vården i hela Norrbotten. Resursenheten kommer ha följande uppdrag:

- Samordna regionens resurser inom samisk hälsa.
- Arbeta för en ökad samisk kulturförståelse hos personal i regionen.
- Genomföra utbildningsinsatser.
- Utgöra ett stöd för barnsjukvården, psykiatrin och hälso-centralerna i länet.
- Verka för att det på nyckeltjänster inom psykiatrin och barnhälsovården ska finnas samisk talande personal att välja.
- Samverka med övriga regioner inom kunskapsnätverket för samisk hälsa.

4.11 Prioriterade områden för 2021

Nytt avsnitt:

Primärvården måste hantera det uppdämda vårdbehov som byggts upp på grund av undanträngningseffekter av Covid-19. För att vården ska klara återhämtningen efter covid-19 har regeringen i budgetpropositionen för 2021 föreslagit att 4 miljarder kronor tillförs regionerna 2021 respektive 2022.

Preliminärt tilldelas Region Norrbotten drygt 96 miljoner kronor för uppskjuten vård. Regionen kommer senare att besluta om hur tillförda resurser ska fördelas mellan olika verksamheter.

De områden som utöver detta är prioriterade och kommer att vara i fokus för uppföljning under 2021 är:

- Tillgänglighet till första kontakt och första besök
- Omhändertagandet av patienter med särskilda behov av kontinuitet, exempelvis äldre sjuka, patienter med kroniska sjukdomar eller patienter i hemsjukvård.
- Omhändertagande av psykisk ohälsa
- Prevention

4.13 Fast vårdkontakt

Förtydligande att samordnad individuell plan ska upprättas

4.15 Vissa övriga uppdrag:

En ny lag om koordineringsinsatser för sjukskrivna, Lag (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter, trädde ikraft 2020. Detta innebär att hälsocentralen ska erbjuda koordineringsinsatser till personer som är eller riskerar att bli långtidssjukskrivna, och som har ett särskilt behov av individuellt stöd för att kunna återgå till eller inträda i arbetslivet.

4.19 Hjälpmedel:

Det pågår en översyn av hjälpmedelshanteringen i region Norrbotten som kan innebära förändringar för 2022.

4.20 Utbildnings-, FoI- och utvecklingsuppdrag

Ny text:

Att delta i regionens förberedelser inför införandet av det nya systemet för journalföring, FVIS. Journalsystemet blir obligatoriskt för samtliga leverantörer i Norrbotten och samtliga leverantörer är även skyldiga att delta i det kommande arbetet med införandet.

Det pågår en utredning gällande finansiering av ST-läkare i allmänmedicin som kan innebära förändringar av ersättningssystemet för 2022.

4.27 Beredskap:

Förtydligande i text:

Leverantören ska följa direktiv från regionen avseende kris- och katastrofmedicinsk beredskap samt totalförsvaret (höjd beredskap), t ex beredskapsplan för Region Norrbotten med bilagor samt specifika och lokala beredskapsplaner, exempelvis epidemiplan och plan för höjd beredskap.

I händelse av höjd beredskap, särskild eller extraordinär händelse, gäller regionens beredskapsplan och regionen ska vid särskild eller extraordinär händelse eller vid risk för sådan händelse utöva särskild sjukvårdsledning.

Leverantör ska följa direktiv från regionens krisledning på regional eller lokal nivå. Det innebär bl. a att leverantören ska ställa personal, lokaler, utrustning mm till regionens förfogande vid exempelvis särskild/allvarlig eller extraordinär händelse samt höjd beredskap.

Beslut om att ianspråkta privat leverantörs tillgångar fattas av regionstyrelsen/krisledningsnämnden.

Vidare ska leverantörens personal utan krav på ersättning delta i planering, utbildning och övning. Leverantören ska på begäran lämna de upplysningar som kan behövas för regionens beredskapsplanering.

4.32 Digitala tjänster

Ny samlad text om digitala tjänster

Digitala tjänster är det nya normala att få kontakt med vården. Den utveckling av digitala tjänster som påbörjats kommer förmodligen bara att öka i framtiden. Ur ett patientsäkerhetsperspektiv är det en fördel att alla digitala system som rör patientvård hålls samman eftersom de påverkar varandra. Gemensamma vårdadministrativa system är en väsentlig förutsättning för att regionen ska kunna tillhandahålla en god, säker och effektiv vård samt för att en optimal samverkan ska kunna utvecklas i vårdprocessen mellan olika utförare. Ett sammanhållet vårdssystem minskar risken för brister i vårdkedjan. Detta innebär att samtliga leverantörer ska använda de av regionen tillhandahållna digitala tjänster som anses viktiga för att jämlikhet och patientsäkerhet ska upprätthållas i hela länet för alla medborgare. Övriga digitala tjänster kan erbjudas privata leverantörer mot erläggande av marknadsmässig ersättning. Kostnaden för drift av digitala system ska vara lika för hälsocentralerna oavsett driftsform. Under 2021 pågår utveckling av digitala tjänster. Ett av dessa utvecklingsarbeten är förberedelser inför införandet av nytt journalsystem i Norrbotten, FVIS – framtidens vårdinformationsstöd. Länets hälsocentraler kommer att involveras i utvecklingsarbetet under kommande år.

5.1 Mål och indikatorer

Tillägg till text:

Leverantör ska bedriva arbetet vid hälsocentralen så att uppställda mål i uppföljningsplanen nås.

5.5 Ekonomisk uppföljning av privata leverantörer

Nytt avsnitt:

Regionen äger rätt att följa upp privata leverantörers ställning i enlighet med vad som anges under 2.7.5. Uppföljningen kan ske genom att regionen gör kreditkontroll samt inhämtar information via andra officiella informationskällor. Privata leverantörer ska vidare överlämna en kopia till regionen på den årsredovisning som lämnas till Bolagsverket för registrering.

Regionens möjlighet att inhämta uppgifter om privata leverantörers ekonomiska ställning tydliggörs. Förslaget överensstämmer med regeringens överväganden i proposition 2013/14:118 (*”Privata utförare av kommunal verksamhet”*).

6.2 Närsjukvård

Avsnitt 6.2 om Närsjukvård tas bort, inte relevant inför ny organisation av vården.

9. IT och Medicinsk teknik

Justering av vilka vårdadministrativa system och applikationer som tillhan-

dahålls av regionen.

Ny text:

Leverantören svarar själv för inköp av korrekt skrivare. Vidare ansvarar de privata leverantörerna själv för all lokal IT-utrustning såsom datorer, skrivare, skärmar, brandväggar etc. Leverantören i regionens regi erhåller IT-stöd av Region Norrbottens egen stödverksamhet och svarar för all lokal IT-utrustning i form av en årlig IT-kostnad.

Borttaget: För anskaffning av medicinteknisk utrustning har de privata leverantörerna möjlighet att avropa på Region Norrbottens ramavtal.

Förändringar vårdvalsersättning

Regionstyrelsen har av regionfullmäktige fått en ram på 8 410,9 mnkr. Av dessa fördelas 1 191,2 mnkr för vårdval primärvård.

Ersättningen för vårdpeng är uppräknad med 3,2 procent.

Ersättningen för läkemedel är uppräknad med 8 procent

Övriga uppräknningar framgår enligt tabell 1.

Tabell 1. Ersättningsmodell 2021 (i miljoner kr)

	Totalbelopp (helår 2021)	Fördel- ning	Förändring jämfört med 2020
Vårdpeng			
varav Vårdpeng enligt ålder	499,2	65 %	+15,8
varav Vårdpeng enligt ACG	194,8	25 %	+6,1
varav Vårdpeng enligt CNI	78,0	10 %	+2,5
Summa vårdpeng	772,0	100 %	+24,4
Läkemedelspeng	276,5		+20,4
Mål- och prestationsbaserad ersättning	16,9		+0,4
Litenhets- och avståndsersätt- ning	39,3		+0,5
Kompensation för avgiftsfria besök	76,4		-0,2
Filialer och servicepunkter	10,1		+3,1
Summa vårdval	1 191,2		+48,7

Mål- och prestationsbaserad ersättning

Prestationsersättning för tobaksavvänjning samt uppföljning av fysisk aktivitet på recept är oförändrad jämfört med 2020.

Prestationsersättning för att förbättra levnadsvanarbetet hos riskgrupper för hjärt- kärlsjukdom och psykisk ohälsa är oförändrad jämfört med 2020

Prestationsersättning för hälsosamtal är oförändrad jämfört med 2020.

Litenhets- och avståndsersättning

Ersätts enligt samma princip som 2020.

Filialer och servicepunkter

Under 2020 beslutades att utbetala ersättning för 8 filialer och 11 servicepunkter i Norrbotten. Ersättningen för beslutade filialer och servicepunkter är oförändrad jämfört med 2020. Uppföljning av satsningen sker inför beställning 2022.

Ersättning för ST-läkare

Det pågår en utredning gällande finansiering av ST-läkare i allmänmedicin som kan innebära förändringar av ersättningssystemet för 2022.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Beställning Vårdval primärvård 2021

Ersättning Vårdval primärvård 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi och planeringsdirektör, Ekonomi- och planeringsavdelningen

Divisionschefer för Division Närsjukvård